

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคต้นศตวรรษที่ 21 กำลังเผชิญความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเป็นผลมาจากเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า องค์กรความรู้มากมายมหาศาลกำลังถูกสร้างขึ้นและหลังไหลไปสู่ทุกสังคมทั่วโลกอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน เกิดผลกระทบอย่างมากมายต่อสภาพการดำเนินชีวิตของผู้คนทุกระดับ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของชาติที่หากไม่ได้รับการดูแลและจัดการที่เหมาะสมก็จะก่อให้เกิดความสูญเสียกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องดำเนินการเพื่อเตรียมคนไปเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่ต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และการปรับตัว (วิจารณ์ พานิช 2554: 18) ภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ให้ความสำคัญของทักษะที่เด็กและเยาวชนจะต้องมีและได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ คือ ทักษะการเรียนรู้และการคิด ซึ่งได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสร้างสรรค์และผลิตนวัตกรรม ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการเรียนรู้ตามบริบท ทักษะพื้นฐานด้านข้อมูลและสื่อ และทักษะชีวิต ได้แก่ ความเป็นผู้นำ ความมีจริยธรรม การรู้จักรับผิดชอบ ความสามารถในการปรับตัว การรู้จักเพิ่มพูนประสิทธิผลของตนเอง ความสามารถในการชี้แนะตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม ทักษะเหล่านี้ได้รับการยอมรับว่าเป็นทักษะที่จะช่วยเตรียมความพร้อมให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักทำงาน แก้ปัญหา สื่อสาร และร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต (เคย์ เคน 2554: 118-119) ทักษะชีวิตมีความสำคัญต่อเยาวชน ซึ่งเห็นได้จากจุดเน้นการพัฒนามนุษย์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 คือ การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมเพื่อวางรากฐานให้เป็นคนมีคุณภาพในอนาคต เช่น การพัฒนากลุ่มเด็กปฐมวัย เด็กวัยเรียน และเด็กวัยรุ่นให้มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม ทักษะการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งพัฒนาให้มีความพร้อมในการต่อยอดพัฒนาทักษะอื่น

ในทุกด้าน อาทิ ทักษะการทำงานและทักษะการใช้ชีวิต เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2559: 15) สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนในข้อหนึ่ง คือ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ 2551: 16) นอกจากนี้การพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะต่าง ๆ ในการพัฒนาความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ ซึ่งหนึ่งในสมรรถนะดังกล่าวคือ สมรรถนะในการใช้ทักษะชีวิต ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้วัยรุ่นสามารถนำความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกับทัศนคติ ผ่านการคิดวิเคราะห์ที่ไตร่ตรองถึง ผลที่จะเกิดขึ้นและตัดสินใจปฏิบัติในสิ่งที่เหมาะสมได้ ซึ่งจำเป็นอย่างมากในเรื่องของการดูแลสุขภาพ การป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ยาเสพติด การท้องไม่พร้อม ความปลอดภัย คุณธรรมจริยธรรม ฯลฯ ทำให้เด็กสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และรับมือกับปัญหาและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ สามารถในการปรับตัวและมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ถูกต้อง ในการที่จะเผชิญกับสิ่งที่ท้าทาย ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะชีวิตจึงเป็นสิ่งที่ทุกคนจำเป็นต้องมี ทั้งนี้เพราะตั้งแต่มนุษย์เกิดมาจะต้องได้รับการหล่อหลอม โดยกระบวนการตามธรรมชาติและกระบวนการทางสังคมเป็นปฏิริยาต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ระหว่างที่ผ่านกระบวนการเหล่านั้น ซึ่งต้องประสบกับ แรงกดดันและแรงกระทบภายนอกจากเพื่อน ครอบครัว ขนบประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ คนที่สามารถปรับตัวให้ดำรงอยู่ได้ในสังคมอย่างปกติสุขและไม่กลายเป็นคน เจ้าปัญหา จึงต้องสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้อย่างสมดุล โดยอาศัยทักษะชีวิตที่ ต้อง ผ่านกระบวนการฝึกฝน (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ และสุวรรณา เรื่องกาญจนเศรษฐ์ 2552: 1-3)

การเรียนรู้ทักษะชีวิตเป็นสิ่งสำคัญ ในการเตรียมความพร้อมเพื่อให้อยู่ร่วมกับความเสี่ยงและความท้าทายในยุคปัจจุบันได้ รวมถึงยังทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันในเชิงบวกและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข เพราะการเรียนรู้ทักษะชีวิต เป็นกระบวนการและการพัฒนาความสามารถที่จำเป็น มีเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและใช้เทคนิค และกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ด้วยเหตุผลนี้ หลักสูตรการศึกษาของประเทศไทย จึงได้ให้ความสำคัญกับแนวคิดเรื่องความสามารถโดยได้ระบุความสามารถสำคัญ 5 ประการ ซึ่งคาดหวังว่า

นักเรียนทุกคนจะได้รับ ได้แก่ 1) ความสามารถทางการสื่อสาร 2) ความสามารถทางการคิด 3) ความสามารถทางการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการนำทักษะชีวิตไปปรับใช้ และ 5) ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา และการทำงานเป็นทีม รวมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้ในห้องเรียนให้กับเด็กนักเรียนได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551) การพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กและเยาวชนเตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเสริมสร้างทักษะชีวิตให้มากที่สุด อันได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ต่อไป ทั้งนี้จึงได้กำหนดทักษะที่สำคัญที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตัวเอง และผู้อื่น องค์ประกอบที่ 2 การคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 3 การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และองค์ประกอบที่ 4 การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551: 78)

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ภายใต้สังกัดที่มีการเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัยและตามนโยบายของแต่ละรัฐบาลที่แตกต่างกันมาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา 10 ประเภท และโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนผู้พิการ 9 ประเภท นอกจากนี้โรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษยังเป็นโรงเรียนประจำที่มีการจัดการศึกษาแบบเสมือนบ้านเน้นสร้างความอบอุ่น ความมั่นคงทางอารมณ์ จิตใจ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ สุขอนามัยที่ดี ความเป็นระเบียบวินัยในการใช้ชีวิตร่วมกันหรือมีทักษะชีวิตที่ดี มีการจัดการศึกษาที่เน้นความรู้ทางวิชาการควบคู่กับการจัดการช่วยเหลือ ด้านอาชีพ และมีการจัดด้านสวัสดิการ ที่พักอาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การรักษาพยาบาล ระบบน้ำอุปโภคและบริโภคที่ถูกละเอียด และเน้นหนักการเพื่อการผ่อนคลายความเครียดและลดปัญหา ทางจิตใจให้กับเด็กและเยาวชนทุกคน (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี 2563: 1) ซึ่งมีความสอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545

มุ่งเน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมและชุมชน เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2555: 2)

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นโรงเรียนประจำที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งรับนักเรียนจากพื้นที่บริการจำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง และจันทบุรี นักเรียนมีสภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และทักษะชีวิตที่แตกต่างกัน โรงเรียนจึงจัดการเรียนการสอนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรม ค่านิยม และมีทักษะการดำรงชีวิตสามารถพึ่งตนเองได้ มีพื้นฐานการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข เพื่อให้การดำเนินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 ประสบผลสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ผู้รายงานจึงมีความสนใจที่จะทำการประเมินโครงการดังกล่าว โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของ Stufflebeam ในด้านสภาพแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) เพื่อให้ทราบข้อมูลการดำเนินการแต่ละขั้นตอนจุดเด่น จุดด้อย ความเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการว่ามีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักเกี่ยวกับทักษะชีวิตนักเรียนประจำ และ เพื่อนำผลการศึกษาไปวิเคราะห์หาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนารูปแบบการดำเนินการของโครงการให้เหมาะสมกับสภาพในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อประเมินโครงการด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563

2. เพื่อศึกษาผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายโอนความรู้ (Transportability) ของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563

ประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมิน

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณากำหนดนโยบายและปรับปรุงโครงการให้มีความเหมาะสมต่อไป

2. โรงเรียนนำองค์ความรู้ที่ได้รับ ไปกำหนดนโยบายแนวปฏิบัติการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนในการพัฒนาทักษะชีวิตได้เต็มตามศักยภาพ

ขอบเขตของการประเมินโครงการ

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการประเมินโดยมีประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา และระยะเวลาการดำเนินการดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,198 คน จำแนกเป็นผู้บริหารและครู จำนวน 53 คน นักเรียน จำนวน 565 คน คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 565 คน (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนักเรียน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 530 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารและครู จำนวน 48 คน นักเรียน จำนวน 234 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 234 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

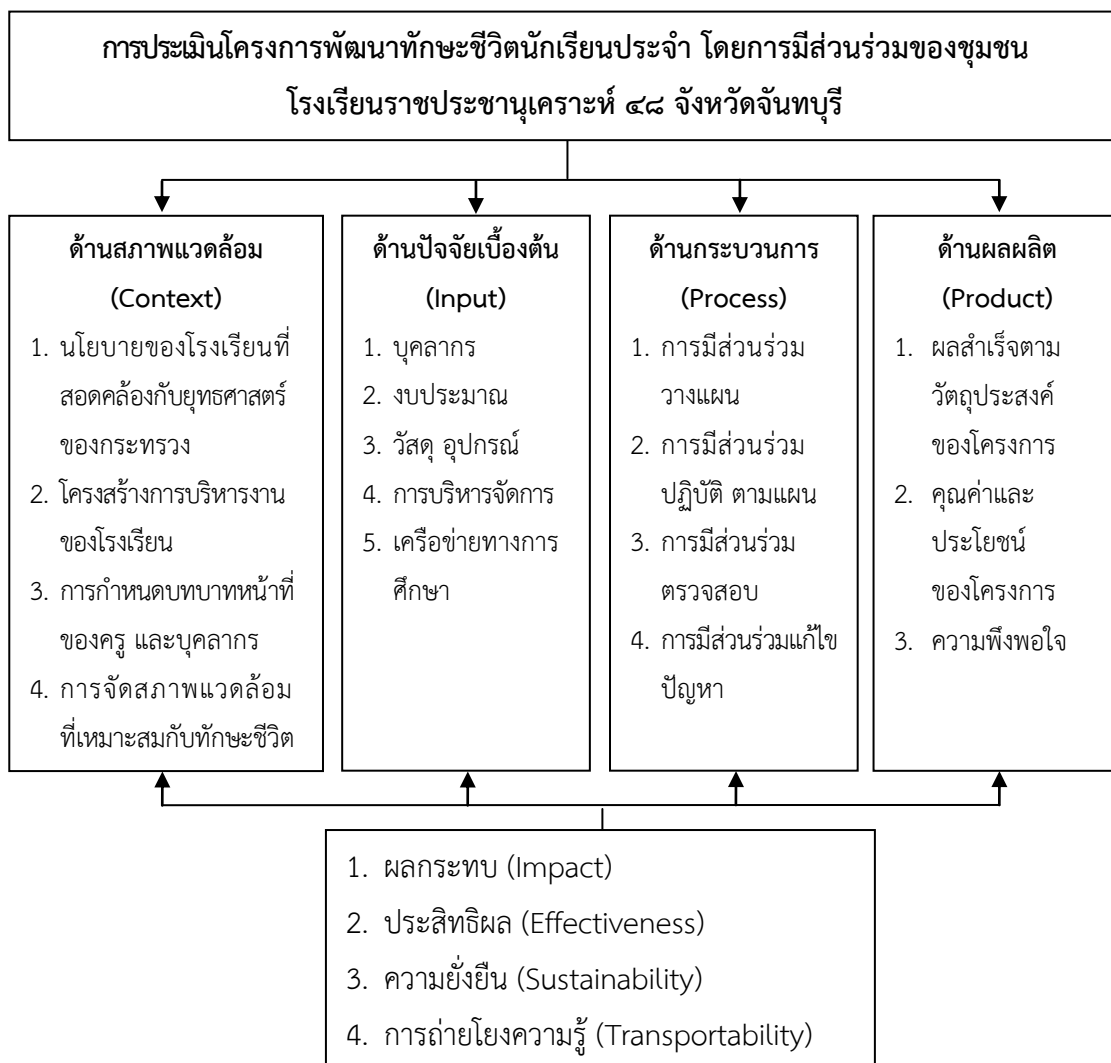
ตัวแปรที่ศึกษาโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 ผู้รายงานได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด CIPPIEST Model ซึ่งพัฒนามาจาก Stufflebeam ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อม (Context) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ด้านกระบวนการ (Process) 4) ด้านผลผลิต (Product) 5) ด้านผลกระทบ (Impact) 6) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) 7) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) และ 8) ด้านการถ่ายโยงความรู้ (Transportability)

4. ระยะเวลาการประเมินโครงการ

ปีการศึกษา 2563 (1 เมษายน 2562 ถึง 31 มีนาคม 2563)

กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ

การวิจัยประเมินโครงการครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPPIEST ของ มาเรียม นิลพันธุ์ (2553) ซึ่งพัฒนามาจากรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam 1971: 48) ซึ่งมีกรอบแนวคิดในการประเมิน ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการตามรูปแบบ CIPPIEST Model

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินโครงการ หมายถึง การพิจารณา และตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model ซึ่งประกอบด้วย 8 ด้าน คือ 1) ด้านสภาพแวดล้อม (Context) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ด้านกระบวนการ (Process) 4) ด้านผลผลิต (Product)

5) ด้านผลกระทบ (Impact) 6) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) 7) ด้านความยั่งยืน (Sustainability) และ 8) ด้านการถ่ายโยงความรู้ (Transportability) มีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินด้านสภาพแวดล้อม (Context) หมายถึง การประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการกับสภาพปัจจุบัน

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง การพิจารณา และตรวจสอบความพอเพียงหรือความเหมาะสมของปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหารโครงการ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง การพิจารณา และตรวจสอบระดับปฏิบัติของโครงการตามระบบวงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านปฏิบัติตามแผน ด้านตรวจสอบ และด้านการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินโครงการให้ดีขึ้น

3.1 การวางแผน (Plan) หมายถึง การเตรียมการด้านปัจจัยก่อนการดำเนินโครงการ การพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวางแผนการบริหารโครงการ การกำหนดระยะเวลา และกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

3.2 การปฏิบัติตามแผน (Do) หมายถึง การดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้รวมทั้งการประสานงานและทรัพยากรต่าง ๆ

3.3 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การรวบรวมข้อมูล ปัญหาอุปสรรค และประเมินผลการดำเนินโครงการ และรายงานผลการประเมินโครงการ

3.4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) หมายถึง การนำข้อมูลจากผลการประเมินโครงการ มาพัฒนาระบบ หรือกระบวนการทำงาน

4. การประเมินด้านผลผลิต (Product) หมายถึง การประเมินผลเพื่อบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรีว่ามีความสอดคล้องมากน้อยเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่

5. การประเมินด้านผลกระทบ (Impact) หมายถึง การประเมินว่าสิ่งที่ผู้รับผลประโยชน์ได้รับนั้น เกินไปกว่าเป้าหมายความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ความจำเป็นนั้นคืออะไรบ้าง

6. การประเมินด้านประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง การประเมินว่าโครงการบรรลุหรือตอบสนองความต้องการ ความจำเป็นของกลุ่มผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ได้อย่างครอบคลุมหรือไม่

7. การประเมินด้านความยั่งยืน (Sustainability) หมายถึง การประเมินว่าแนวทางการปฏิบัติ
 อย่างเป็นระบบหรือเป็นทางการเกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนคืออะไร

8. การประเมินด้านการถ่ายโอนความรู้ (Transportability) หมายถึง การประเมินว่า
 มีการนำโครงการหรือสิ่งแทรกแซงที่ประสบผลไปประยุกต์หรือปรับปรุงใช้ในที่อื่น ๆ หรือไม่

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึก หรือความประทับใจ ความชื่นชมของผู้ที่มีส่วน
 เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประจำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียน
 ราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งประเมินได้จากการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจในด้าน
 ต่าง ๆ โดยประเมินค่าเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ผู้บริหารและครู หมายถึง รองผู้อำนวยการ และครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘
 จังหวัดจันทบุรี

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากสถานศึกษา
 ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 มีหน้าที่
 ร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนสถานศึกษา
 ในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น
 ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ และพระภิกษุ

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้อื่นใดที่มีหน้าที่ในการดูแลและช่วยเหลือ
 นักเรียนในความปกครองในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563

นักเรียน หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี
 ปีการศึกษา 2563

การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วม
 ในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การรับผิดชอบ การวางแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจน
 การประเมินผล และร่วมรับผลที่เกิดจากการดำเนินการนั้น ๆ เพื่อการพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย
 และวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ

ชุมชน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนผู้ที่มีเกี่ยวข้องกั
 การศึกษา